

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Quæstio I. An & quorum Sensensus requiratur & sufficiat ad valorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

tita? Hoc (inquam) non urget: nam conjunctio clandestina non est intrinsece mala, nisi justissime prohibita: idemque proinde iussit de præfata copula. Præterea dum Rituale Romanum inter Sacramenta, quorum administratio ad Parochos pertinet, recenset Matrimonium Tit. de his que in Sacram. Administ. generaliter servanda sunt, id intelligit, in quantum Parochus tamquam Ecclesiæ minister debet contractui assistere, ac etiam denuntiationes præmittere, & postea benedictionem solemnem impartiri, ut patet ex eodem Rituale Tit. de Sacram. Matrim. ubi cautè abstinèt à nomine Ministri: quod nomen tamen non tacet, dum in particulari agit de aliis Sacramentis. Simili ratione explicanda sunt, aut certè non ad-

mittenda, quæ ex nonnullis Manualibus & Synodis congerit Sylvius ^{suprà quæstio 1.} Dices: si Contrahentes sint ministri, necessariò debent habere intentionem, non solum contrahendi Matrimonium, sed etiam conficiendi Sacramentum: hanc autem plerique non habent, qui de hoc nihil sciunt, aut certè non cogitant. Resp. illos habere hanc intentionem virtualiter, saltem implicite & confuse: sententur enim velle matrimonium inire more Christiano, sive facere quòd fideles faciunt; quod sufficit. Si tamen alicui deesset intentio sufficiens ad conficiendum Sacramenti, non subsisteret Sacramentum. An autem tunc adhuc subsistat matrimonium in ratione contractus, dictum est ^{suprà n. 17.}

27.
Contrahentes
tibus
cessaria est
intentio Sa-
cramenti.

DISPUTATIO TERTIA.

De Consensu Matrimoniali.

QUESTIO I.

An & quorum Consensus requiratur & sufficiat ad validitatem?

Dico I. Ad valorem Matrimonii adeò necessarius est consensus ipsorum contrahentium, ut suppleri non possit per ullam potestatem, nisi divinam. Est certum apud omnes. Ratio est: quia soli contrahentes habent potestatem suorum corporum ad tradendum super illa dominium in usum conjugalem: nec ex ullo capite constat reipublicæ aut principibus concessam esse hanc potestatem independentem à consensu ipsorum contrahentium. Quare nec unquam eà usi sunt. Neque etiam eam dari, aut per se competere expediret bono communi: siquidem continua vitæ societas, mutua conjugum charitas, indissolubilitas, & aliæ Chæra matrimonii omnino exigunt, ut nemini imponantur, nisi libere consentienti. Ad summum autem posset respublica in certo casu aliquos per mandatum urgere ad inendum Matrimonium, & consequenter ad præbendum consensum. Quare etsi adsint verba externa, & millies repetantur, copulaque sequatur, nihil fiet, si debeat interior consensus, qui hic essentialiter requiritur, nec potest humanitus suppleri, etiam quoad effectum, secus quam in aliis contractibus. Quàmvis in foro externo standum sit verbis externis, in quo de internis humanitus ignotis, judicari non potest, nisi quatenus produuntur per signa externa.

Dixi in Conclusionem, nisi divinam: nam Deus tamquam supremus & absolutissimus

Herincx Sum. Theol. Par. IV.

Dominus posset tradere duobus v. g. dominium in mutua corpora ad usum conjugalem: si enim id possint ipsi homines per se, cur non idem possit Deus? Sicut dominium in servum quod acquiritur per emptionem aut donationem, potest etiam comparari per solam Dei voluntatem, sic ut sequatur eadem justitiæ obligatio servi ad dominum. Ex quo sequitur contra Sanchez & alios Deum posse per se inducere vinculum matrimoniale: hoc enim vinculum nihil est aliud, quàm perpetua obligatio consequens potestatem in mutua corpora: perinde autem est, utrum oriatur ex contractu, an ex alia causa. Quod autem non posset vinculum istud appellari cum reduplicacione, quatenus ortum ex conjugio seu contractu conjugali, qui non præcessit, parum refert: eò quòd hoc tantum sit denominatio extrinseca. Nam erit nihilominus vinculum justitiæ ortum ex largitione seu traditione divina, quàm Deus dat utrique jus in mutua corpora, simile planè illi, quod oritur ex contractu oneroso, quo ipsi contrahentes tale jus invicem tribuunt. Confirmatur: quia etsi consensus conjugum sit de essentia Matrimonii, prout est contractus, qui in ipso consensu formalitè consistit; non est tamen de essentia vinculi matrimonialis, sed est causa efficiens illius, quam proinde supplendo potest Deus per se inducere illud vinculum, etsi non possit per se facere, ut sit Matrimonii contractus. Simili ratione posset Deus supplere consensum in ordine ad Statum religiosum quoad obligationem justitiæ, aut etiam religionis. Esto obligationem specificam fidelitatis ad Deum, veluti præsupponentem essentialiter promissionem, non posset Deus ipse per se statuere.

Zz tuere.

tuere. Quod non obesset præmissis. Hic enim agitur de vinculo justitiæ; quidquid sit de obligatione conjugum, quatenus foret ex parte spectans ad fidelitatem.

DICO II. Solus consensus conjugum sufficit ad valorem Matrimonii. Est certum contra Lutherum & varios recentiores Hæreticos, quorum opiniones vide *apud Bellarminum l. de Matrim. c. 19.* Patet ex *Trid. sess. 24. c. 1. de Reform.* ubi eos anathemate damnat, qui falso affirmant, matrimonia à filiis familias sine consensu parentum contracta, irrita esse, & parentes ea rata, vel irrita facere posse. Et ex *c. Sufficiat 27. q. 2.* ubi Nicolaus Papa ait: Sufficiat secundum leges solus eorum consensus, de quorum conjugationibus agitur. Qui consensus si in nuptiis solus fortè defuerit, cetera omnia etiam cum ipso coitu celebrata frustrantur. Patet etiam, quia nullibi extat jus divinum, quo requiratur ad valorem Matrimonii consensus aliorum, præsertim parentum. Immo in Scriptura *Gen. 28.* legitur Esau duxisse uxorem non requisito consensu parentum: & Jacob unâ exceptâ duxit reliquas in scias parentibus: Tobias quoque ex consilio Angeli parentibus in scias Matrimonium iniit: quæ tamen matrimonia nemo dixerit fuisse irrita. Nihilominus seriò actum fuerat in Concilio Tridentino, ut irritarentur Matrimonia deinceps contracta à filiis absque consensu parentum; instantibus Oratoribus Gallis: quippe quæ plerumque noxia, ac familiis indecora, & odiorum potiùs quàm amoris fomes inter cojuges. Verum

quo simul remedium adhiberetur parentum fœcordiæ in filiorum statu curando, certus numerus annorum præscriberetur; quo absoluto, si nondum filius à parente in Matrimonio fuisset collocatus, fas illi esset per se ipsum uxorem ducere. Ita refert *Palavicinus l. 22. Hist. Trid. c. 1. n. 16.* Unde eodem referente *c. 4. n. 3.* concepta fuerat forma Decreti: Præterea eadem Synodus irrita facit ea Matrimonia, quæ contrahuntur à filiis familias ante 18. annum completum, & à filiabus ante 16. completum absque genitorum consensu. Circa quam postea nonnullæ seu variæ limitationes fuerant adjectæ, ut videre est apud *Palavicinum c. 8. n. 10.* Tandemque penitus sublata fuit, confecto de solis Clandestinis decreto, prout hodie in textu cernitur. Vide *Palavicinum l. 23. c. 5. n. 17.*

Objiciunt Hæretici varia jura. Sed quod ad Jus Civile attinet, vel loquitur de honestate, vel sanè correctû est per Jus Canonicum, sicubi vellet Matrimonium sine consensu parentum esse irritum. Et quidem *Cujacius* cum aliis existimat ejusmodi matrimonia Jure Civili non fuisse irrita. Oppositum autem contendit *Basilius Pontius l. 2. c. 1. n. 21.* dicens esse communem sententiam. Quam *num. seq.* referens *Wesembecium* limitat sive explicat, ut quidem invalida & dissolubilia fuerint ante copulam, valida

tamen fuerint post copulam. Quod planè incongruenter statutum fuisset.

Ex Jure utem Canonico potissimum videtur *Chalier 30. q. 5.* ubi ex *Christo Papa* dicitur: *Aliiter legitimum non fit conjugium, nisi ab his qui super eam feminam dominionem habent, & a quibus custoditur, uxor petatur, & parentibus & propinquieribus sponsetur.* Verum Pontifex eodem tenore addidit alias conditiones; quæ si pariter necessariæ forent, nulla apud Hæreticos, nec modernos forent legitima conjugia. Subditur enim: *Et suo tempore sacerdetaliter, ut mos est, cum precibus & orationibus, id est, sacrificio, à Sacerdote benedicatur &c. Et biduo vel triduo orationibus vacent, & castitatem custodiant.* Aliæ insuper conditiones ibidem requisitæ ita sunt extrinsecæ & accidentariæ, ut stultum sit credere, si illis conjugium esse irritum; quales sunt, ut feminam paranympsi custodiant, ut legitime ipsa dotetur, & solemniter accipiatur &c. Vult itaque *Everissus* sic legitimum esse conjugium, si hæc omnia adsint, nisi contra quantum ad apparentiam & præsumptionem non sit legitimum, si eadem desint, & conjugium occultè sine testibus ullaque solemnitate contrahatur. Quamvis *Basilius Pontius sup. n. 5. & seqq.* contendat ab initio quidem & per aliquam sæcula fuisse consensum parentum in Ecclesia necessarium ad valorem Matrimonii, sed conditionem hanc postea fuisse sublatam. Plura vide apud *Bellarminum. sup. c. 20.*

Posset etiam moveri difficultas specialis de conjugii servorum seu mancipiorum. Sed constat similiter apud omnes Theologos & Juristas, ea esse legitima circa consensum dominorum. Estque expressè decisum *c. 1. de conjugio servorum.* Ratio est: quia facultas hæc in proprium corpus ad propagandum semen, & remissionem concupiscentiæ non potest tolli per dominum, nec ei prævalere potestas domini: qui solum habet jus ad obsequia civilia; debetque tolerare, nisi per usum & onus conjugii non remaneat servus ad omne obsequium deo expectatus. Varia porò quæ circa horum conjugia quæri possent, quia in his & plerisque aliis regionibus non veniunt usui, censui non esse expressè tractanda. Videri potest *Sanchez, Pontius & alii* suis locis.

QUESTIO II.

Qualiter Consensus parentum requiratur ad licitè inveniendum Matrimonium?

QUAMVIS solus contrahentium consensus sufficiat ad Matrimonii valorem; tamen ex maxima saltem congruentia & honestate non debent proles absque parentum consensu & approbatione certum matrimonium

3.
Solorum
contrahen-
tium cōsen-
sus requi-
ritur ad
valorem.

De irritan-
dis qua sine
parentum
consensu
contraher-
entur, vel
quid actum
in Triden-
tino.

4.
Explicatur
Jus Civile.